

Dvadeset i šesta sjednica Nacionalnog odbora za platni promet, 24. veljače 2016.

Platni sustav TARGET2-HR funkcionira besprijekorno

Nacionalni odbor za platni promet održao je 24. veljače 2016. svoju 26. sjednicu. Članovi Odbora obaviješteni su o izmjenama u njegovu članstvu: Ivana Marinović, direktorica Direkcije platnog prometa u Hrvatskoj poštanskoj banci d.d., zamijenila je Aleksandra Radojčića.

Na ovoj sjednici Odbor je usvojio Poslovnik o radu Odbora za upravljanje nacionalnim shemama. Podsjetimo, Odbor je na svojoj 24. sjednici prihvatio prijedlog HUB-a o osnivanju Odbora za upravljanje nacionalnim shemama (OUNS), a njegova osnivačka sjednica održana je 8. srpnja 2015. Poslovnikom se utvrđuje organizacija i način rada OUNS-a. Osnivanjem OUNS-a prestala je potreba za radom Hrvatskog odbora za SEPA koordinaciju (HOSK) te je odlučeno o prestanku njegova rada.

Odboru je zatim podnesen izvještaj o početku rada platnog sustava TARGET2-HR. Producerski rad započeo je 1. veljače 2016. i do sada su Ugovor o sudjelovanju u sustavu TARGET2 s HNB-om potpisale 23 kreditne institucije, a uključenje preostalih četiriju kreditnih institucija očekuje se u travnju 2016. Sve aktivnosti povezane s obračunom i namirom nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija odvijaju se u skladu s propisanim procedurama, a sustav od početka producerskog rada besprijekorno funkcionira, istaknuto je na sjednici.

Nacionalni odbor za platni promet prihvatio je izmjene Pravila nacionalnih shema, odnosno odgodu početka njihove primjene, naglašavajući pritom nužnost striktnog pridržavanja novih rokova. Tako je novi datum za primjenu HRK SCT sheme i za produkciju obračuna platnih transakcija HRK SCT u NKS-u i produkciju Euro SCT sheme 6. lipnja 2016., a za primjenu Osnovne HRK SDD sheme i Poslovne HRK SDD sheme 1. veljače 2017. Zadaća je Hrvatskog SEPA foruma osigurati da se svi dionici upoznaju s promjenama sustava i pripreme se za migraciju na SEPA-u. Osim toga, s obzirom na to da će se klijenti u prvom razdoblju korištenja novog sustava očekivano oslanjati na konverter, važno je da banke donesu odluku hoće li on biti besplatan ili će se naplaćivati, kao i da o tome pravovremeno obavijeste klijente.

Odbor je zatim izviješten o radu na regulativi iz područja platnog prometa. Do 18. ožujka 2016. na javnoj je raspravi prijedlog novog Zakona o provedbi Uredbi EU-a iz područja platnog prometa. Novi zakon vezan je uz provođenje Uredbe (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica (engl. MIF), koja je stupila na snagu 8. svibnja 2015. i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama. Posebno se obratila pozornost na činjenicu da je odredba kojom se određuje visina međubankovnih naknada za platne transakcije izvršene preko platnih kartica (0,2% za debitne kartice i 0,3% za kreditne kartice) na snazi od 9. prosinca 2015.

Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (engl. PAD) uređeni su transparentnost i usporedivost naknada koje se naplaćuju potrošaču, pravila o prebacivanju računa za plaćanje (engl. *switching*) i pravila za olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje za potrošače. Direktivom se od država članica zahtijeva da osiguraju pravo potrošačima na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u Europskoj uniji i korištenje tih računa (engl. *basic account*). Nacrt prijedloga Zakona o računu za plaćanje potrošača (radni naziv propisa), kojim se u nacionalno zakonodavstvo implementiraju odredbe navedene Direktive je u završnoj fazi, i planira se provođenje javne rasprave u mjesecu travnju.

Važnije odrednice Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (engl. PSD2), koja je stupila na snagu 13. siječnja 2016., ogledaju se u jačoj zaštiti korisnika platnih usluga. Jedna od mjera kojom se ta zaštita ostvaruje jest odgovornost platitelja za neautorizirane platne transakcije: ona je smanjena sa 150 na 50 eura, osim u slučajevima prijevare ili krajnje nepažnje. Također, Direktivom su propisane jače mjere za sigurnost plaćanja. PSD2 sadržava cijelo novo poglavlje o operativnim i sigurnosnim rizicima i autentifikaciji. Primjerice, svi pružatelji platnih usluga morat će dokazati da imaju uspostavljene mjere sigurnosti koje omogućavaju sigurna plaćanja. Pružatelji platnih usluga bit će obvezni najmanje jednom godišnje dostavljati HNB-u procjenu operativnih i sigurnosnih rizika povezanih s platnim uslugama te izvješćivati o incidentima. Rok za uvođenje odredbi iz nove Direktive u nacionalna zakonodavstva jest dvije godine od njezina stupanja na snagu.

Članovi Odbora izviješteni su o tome da HNB provodi javnu raspravu vezano uz Nacrt nove Odluke o nalogima za plaćanje kojom se propisuju osnovni elementi i način popunjavanja naloga za plaćanje. Savjetovanje traje do 22. ožujka 2016., nakon čega će HNB objaviti očitovanje o zaprimljenim komentarima i prijedlozima.